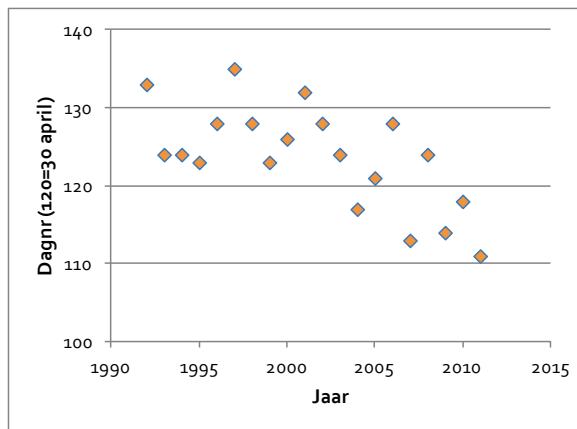

Oranje boven

Wie wordt er niet blij van oranje? In het voorjaar betekent het toch meestal een dag vrij (koninginnedag) of je eerste oranjepipje (vroeger ook vaak rond koninginnedag). Met het voorjaar alweer in aantocht nemen we deze soort eens onder loep.

Het gaat de laatste jaren goed met het oranjepipje. Zo heel ongemerkt komt deze vroege soort op steeds meer plekken voor en ook nog in hogere aantallen.

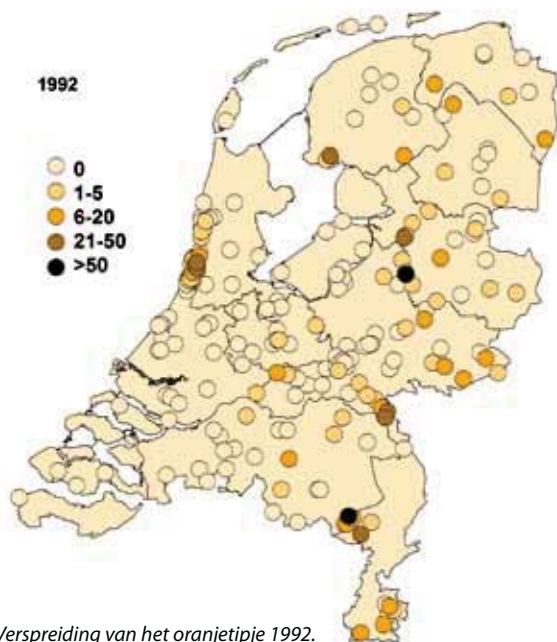
Mediane datum van de vliegtijd op alle routes 1992-2011.

Wat betreft dat laatste: de trend laat zien dat er in het afgelopen voorjaar meer dan twee keer zoveel oranjepipjes in Nederland waren als in 1992. En kijk ook eens naar de twee verspreidingskaartjes: in 1992 ontbrak de soort in het westen buiten de duinen helemaal, en ook in de oostelijke helft van het land werden er meestal maar een paar gezien. Dat beeld is in 2010 heel anders. In het oosten wordt hij op bijna elke route gezien, en op sommige routes zelfs ronduit veel (meer dan 50 vlinders in totaal). Routes op de Utrechtse heuvelrug hebben vaak oranjepipjes en ook bij Rotterdam en elders in West-Nederland kun je oranjepipjes vinden.

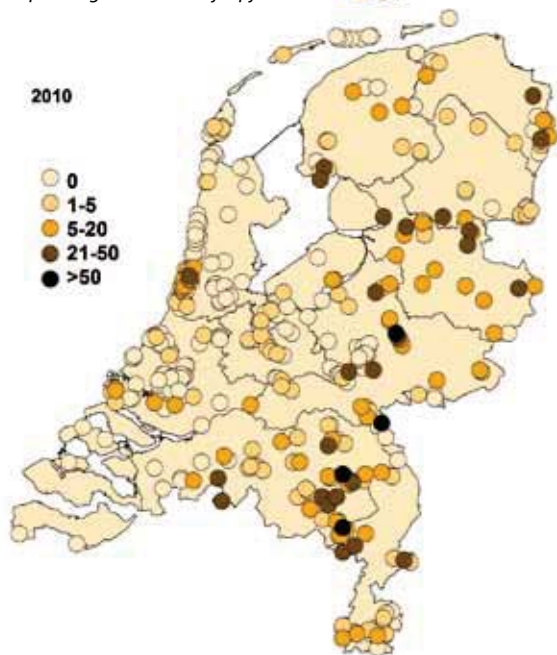
Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting
Calijn Plate
CBS

Meer maar ook vroeger

Het oranjepipje vliegt steeds vroeger. De grafiek geeft de mediane datum van de vliegtijd op alle routes. Dat is als we precies halverwege de vliegtijd zijn: de helft van de oranjepipjes is geteld vóór die datum en de andere helft erna. Die piek viel tot 2004 altijd in mei (want na dagnummer 120 = 30 april). Maar de laatste jaren valt dit steeds vroeger, en in het warme voorjaar van 2011 viel de piek van de vliegtijd al op 21 april. Als we naar de trend kijken, dan blijkt de piek elk jaar gemiddeld 0,73 dag naar voor te schuiven. Over de twintig jaar in de grafiek dus ruim 14 dagen: het oranjepipje vliegt nu ruwweg twee weken eerder dan in 1992. Op koninginnedag ben je dus te laat: rond 30 april zijn de mannetjes al ver uitgevlogen en zie je alleen nog (witte) vrouwtjes.

Verspreiding van het oranjepipje 1992.

Verspreiding van het oranjepipje 2010.

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van EL&I. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting.